

ANALYSE

Tandlægemangel ved vederlagsfri voksentandpleje

Tandlægemangel ved vederlagsfri voksentandpleje

Formålet med nærværende notat er at belyse, hvordan vederlagsfri voksentandpleje kan påvirke antallet af tandlægebesøg og dermed kapacitetsbehovet og efterspørgslen efter tandlæger i Danmark.

Konklusion

Notatet fremskriver, at en vederlagsfri voksentandpleje vil kræve markant flere tandlæger, end der forventes at være til rådighed i 2035, hvis det nuværende service- og kvalitetsniveau skal fastholdes.

I et scenarie, hvor hele befolkningen går til tandlæge i samme omfang som personer i den øverste indkomstkvartil gør – hvor en ca. 27 pct. større andel går til tandlæge end i befolkningen som helhed – forventes der i 2035 at mangle ca. **835 tandlæger**. Hvis efterspørgslen nærmer sig det høje tyske niveau, hvor 81,2 pct. af befolkningen går til tandlæge, vil manglen stige til ca. 1.530 tandlæger.

Baggrund

Regeringen har en ambition om at udvide den vederlagsfri tandpleje med en langsigtet vision om, at ikke-kosmetiske behandlinger på sigt bliver vederlagsfrie for hele befolkningen. Målet er fuld indfasning i 2035, og en ekspertkommission skal anviser en model under hensyn til økonomi og kapacitet.

Tandlægeforeningen bakker op om at mindske uligheden i tandsundhed, og understreger samtidig, at en reform ikke må ske på bekostning af kvalitet og tilgængelighed. Analysen tager derfor udgangspunkt i, at det nuværende service- og kvalitetsniveau – målt som antal patienter pr. tandlæge – fastholdes.

Man kan forestille sig, at ændret efterspørgsel efter tandpleje vil påvirke arbejdsfordelingen mellem bl.a. tandlæger og tandplejere. Dette ligger dog uden for notatets scope og vurderes ikke at ændre grundlæggende på konklusionen om, at der er behov for markant flere tandlæger, hvis regeringens vision skal realiseres.

Data og metode

Fremskrivningen bygger på registerdata for 2010-2023 for antal unikke tandlægepatienter, antal tandlæger og patienter pr. tandlæge, samt data for optag og gennemførsel på tandlægeuddannelserne.¹ Tandlægetallet er afgrænset til den private sektor, og befolkningstallet til de 20+-årige, der er omfattet af voksentandplejen (2023).

I 2023 var der 2.589.095 unikke tandlægepatienter,² svarende til 55,7 pct. af befolkningen.³ Med 3.615 tandlæger i den private sektor⁴ svarer det til 716 patienter pr. tandlæge.

Fremtidig efterspørgsel er modelleret i to scenarier. **Scenarie 1** tager udgangspunkt i, at hele befolkningen fremover går til tandlæge i samme omfang som øvre indkomstkvartil, hvor en ca. 27 pct. større andel går til tandlæge end i befolkningen som helhed i 2023.⁵ Det svarer til en stigning i patienttallet fra 2.589.095 til 3.278.873. **Scenarie 2** antager et tysk efterspørgselsniveau (81,2 pct.),⁶ svarende til 3.776.867 patienter.

På udbudssiden faldt antallet af tandlæger i den private sektor med 107 i perioden 2010-2023⁷ (ca. 8 om året), primært pga. pensioneringer. Folketinget har siden udvidet optaget med 35 pladser i 2023-2026⁸ og yderligere pladser fra 2027 via en ny uddannelse på SDU.⁹ Med en gennemførselsprocent på 76 pct.¹⁰ og en uddannelseslængde på fem år ventes dette at give en nettotilgang på ca. 19 tandlæger årligt i 2028-2031 og ca. 22 årligt fra 2032, så udbuddet i 2035 skønnes til ca. 3.743 tandlæger. Dette kan være et konservativt skøn, da 37,6 pct. af tandlægerne i 2023 var 55+ år, og 15,9 pct. var 65+ år.¹¹

Scenarie 1: Efterspørgsel som øvre indkomstkvartil (middel)

Går befolkningen til tandlæge i samme omfang som den øvre indkomstkvartil (ca. 27 pct. mere end i dag), stiger antallet af patienter fra 2.589.095 til 3.278.873. Med et forventet udbud på 3.743 tandlæger i 2035 kræver det nuværende serviceniveau (716 patienter pr. tandlæge) i stedet 4.578 tandlæger – en mangel på ca. **835 tandlæger**.

Scenarie 2: Efterspørgsel som Tyskland (høj)

Ved et tysk efterspørgselsniveau (81,2 pct. af befolkningen, ca. 46 pct. mere end i Danmark) stiger patienttallet til 3.776.867. For at fastholde 716 patienter pr. tandlæge kræves der 5.273 tandlæger i 2035 – mod et forventet udbud på 3.743. Det giver en mangel på ca. **1.530 tandlæger**.

Opsummering

For at fastholde 716 patienter pr. tandlæge kræves 4.578 tandlæger i scenarie 1 og 5.273 i scenarie 2. Med et forventet udbud på 3.743 tandlæger i 2035 giver det en mangel på **835 tandlæger** i scenarie 1¹² og **1.530 tandlæger** i scenarie 2.

Scenarier	Tandlægepatienter	Tandlægemangel
Nu (2023)	2.589.095	* ¹³
Øvre indkomstkvartil (middel)	3.278.873	835 tandlæger
Tysk efterspørgselsniveau (høj)	3.776.867	1.530 tandlæger

¹ Det nyeste data på antal tandlæger er fra 2023, hvorfor det år anvendes fremfor et nyere år.

² Kilde: Danmarks Statistik (Statistikbanken, tabel [SYGP2](#)).

³ Kilde: Danmarks Statistik (Statistikbanken, tabel [FOLK1A](#)).

⁴ Kilde: [Bevægelsesregisteret \(6. november 2025\)](#), Sundhedsdatastyrelsen.

⁵ Kilde: Danmarks Statistik (Statistikbanken, tabel [SYGIND](#)). Note: SYGIND opgør andelen med tandlægebesøg fordelt på indkomstkvarter. Heraf fremgår, at andelen i den øvre indkomstkvarter i 2023 var ca. 27 pct. højere end i befolkningen som helhed. Det er alene dette forhold, der anvendes, og det lægges oven på niveauet i SYGP2 (antallet af unikke tandlægepatienter). SYGIND kan ikke bruges til at fastsætte selve fastlægge et præcist tal for antallet af patienter, fordi 18-19-årige indgår i nævneren og allerede har vederlagsfri tandpleje.

⁶ [Krause et al. \(2023\)](#)

⁷ Kilde: [Bevægelsesregisteret \(6. november 2025\)](#), Sundhedsdatastyrelsen.

⁸ [Uddannelses- og Forskningsministeriet, pressemeddelelse, september 2022.](#)

⁹ [Uddannelses- og Forskningsministeriet, pressemeddelelse, juni 2025.](#)

¹⁰ Estimeret ud fra antal fuldførte kandidater ift. optag på bachelor fem år tidligere. Kilde: Danmarks Statistik (tabel [UDDAKT60](#) & [UDDAKT70](#)).

¹¹ Kilde: [Bevægelsesregisteret \(6. november 2025\)](#), Sundhedsdatastyrelsen.

¹² Se metodeafsnittet ovenfor for den fulde udregning af patienttal, krævet kapacitet og forventet udbud.

¹³ Fremskrivningen tager udgangspunkt i balance i den nuværende kapacitet og opgør derfor alene den yderligere mangel på tandlæger, der kan opstå frem mod 2035. Der er imidlertid allerede i dag tegn på kapacitetsudfordringer, herunder rekrutteringsvanskeligheder blandt Tandlægeforeningens medlemmer. En eventuel eksisterende mangel indgår ikke i beregningen.

Tandlægeforeningen
Nationalt Videnscenter for Tandsundhed

Amaliegade 17
1256 København K
Tlf. 70 25 77 11
E-mail videnscenter@tdl.dk